

конференцій приваляється ресурс на платформе BigBlueButton. Научные и учебно-методические публикации распространяются через библиотечный сайт с электронным каталогом.

Ключевые слова: інформаційне освітнє просторство, ІКТ в освітанні, вики-сайты в освітанні, електронні учебні курси, MOODLE, облачні технології.

IT EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF KIROVOHRAD STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Bolilyi Vasyl, Kopotiy Viktoriia

The paper reflects the results of the planning, modeling, and building of a student IT educational environment at Kirovohrad State Pedagogical University (KSPU).

The structure of the KSPU IT educational environment is formed in accordance with the needs of the educational process participants. E-courses are published at Moodle-KSPU and Wiki-KSPU sites. Cloud-KSPU and Wiki testing site are used as helping tools. Webinars-KSPU site is used for conducting webinars, web-conferences and on-line seminars. Scholarly papers of the University's instructors, educational resource materials as well as other resources are published and stored at the University's library site which has an e-catalog operating on the basis of the «Irbis» system and institutional repository. All e-learning resources can be accessed via the same system of the user authentication procedure which involves LDAP catalog.

Keywords: IT educational environment, IT in education, wiki-sites in education, e-courses, MOODLE, cloud technologies.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Болілий Василь Олександрович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Коло наукових інтересів: диференціальні рівняння, задачі з точками звороту; проблеми модернізації навчального процесу; ІКТ у освіті; технології дистанційного навчання.

Копотій Вікторія Володимирівна – викладач кафедри інформатики Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Коло наукових інтересів: дослідницькі методи навчання; проектні навчальні технології; ІКТ у освіті; технології дистанційного навчання.

УДК 378.14

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Бодненко Тетяна

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Анотація. Стаття присвячена проблемі використання психолого-педагогічних технологій навчання майбутніх фахівців комп'ютерних систем у процесі вивчення технічних дисциплін. Проаналізовано визначення поняття «технологія» та «педагогічна технологія» провідних вчених-педагогів. Розкрито сутність поняття психолого-педагогічної технології навчання. Виокремлено концепції засвоєння соціального досвіду в основних педагогічних технологіях. Досліджено, що спільним в усіх визначеннях провідних педагогів є направленість технології навчання на підвищення ефективності навчального процесу, який гарантуватиме досягнення запланованих результатів навчання. Також, вказано на необхідність використання найсучасніших педагогічних технологій навчання під час підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних систем. Це пов'язано з тим, що студенти даного напрямку повинні навчатися та проходити виробничу практику використовуючи інноваційні технічні засоби на сучасному виробництві.

Ключові слова: психолого-педагогічні технології навчання, технічні дисципліни, майбутні фахівці комп'ютерних систем.

Постановка проблеми. У зв'язку з необхідністю всебічного розвитку сучасного фахівця у системі освіти слід використовувати психолого-педагогічні технології навчання, які основані на новітніх методологічних та сучасних дидактичних принципах, психолого-педагогічних теоріях, орієнтованих на розвиток діяльнісного підходу до процесу навчання.

Головним завданням сучасної системи освіти є створення такої системи освіти, у якій можна було б інтегрувати особистісно-творчі та суспільні освітні напрямки. Щоб майбутній фахівець був успішним не тільки у процесі навчання, а й після його закінчення, у процесі подальшої діяльності.

Аналіз актуальних досліджень. У психолого-педагогічній літературі існують такі поняття, як «педагогічна технологія», «навчальна технологія», «технологія навчання», «технологія виховання»,

«технологія розвитку»

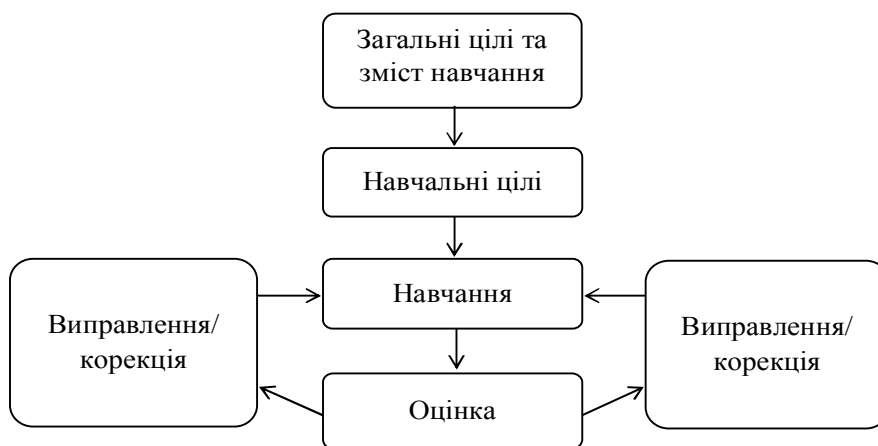

Рис. 1. Структурна схема технології навчання

особистості», «технологія особистісного впливу», «технологія творчої діяльності» тощо. Зокрема, поняття «технологія» представлено неоднозначно.

Більшість дослідників визначення «технологія навчання» розглядають у психологічному і педагогічному аспекті, як спосіб взаємодії суб'єктів освітньої діяльності. Л.А. Байкова технологією вважає певну послідовність операцій, дій, які спрямовані на досягнення навчально-виховної мети [1, с. 13]. В.П. Беспалько вважає, що технологія навчання – це система, в якій послідовно втілюється на практиці заздалегідь спроектований навчально-виховний процес [2]. На думку Кларіна М. В. педагогічна технологія – це системність і конструювання навчального процесу, що базується на гарантованому досягненні поставленої мети [3, с. 24].

Отже, спільним в усіх визначеннях є направленість технології навчання на підвищення ефективності навчального процесу, який гарантуватиме досягнення запланованих результатів навчання [4, с. 205].

Мета статті полягає у обґрунтуванні можливостей застосування інноваційних психолого-педагогічних технологій для розвитку професійної компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних систем у процесі вивчення технічних дисциплін.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовувалися такі методи дослідження, як спостереження, порівняння, гіпотетико-дедуктивний.

Виклад основного матеріалу. Після визнання педагогічної технології важливою складовою навчально-виховного процесу виникали спроби визначення сутності та особливостей даних технологій. А саме: поглиблення наукового і практичного інтересу до педагогічних технологій як засобу підвищення ефективності навчально-виховного процесу; розвитком певних педагогічних технологій, у процесі якого розкрилися б нові їх універсальні сутнісні дані [8].

На сьогодні вже є всіма прийняте поняття «технології» як конструювання навчального процесу за певною схемою (рис. 1). Вона представлена у вигляді ознак традиційної організації навчального процесу, зокрема впорядкованості процесу навчання, мети та оцінювання результатів [8].

Зокрема, технологія навчання може коректуватися у процесі навчання після оцінювання здобутих знань.

Сучасними педагогами-практиками розроблено багато авторських технологій, які полягають у об'єднанні різних варіантів основ педагогічних технологій. Вони зорієнтовані на:

- упровадження змісту навчання;
- досягнення мети різнорівневого навчання;
- досягнення мети профільноспрямованого навчання.

Результуючим матеріалом для розробки технології є теорії, концепції. Основні педагогічні технології мають в основі наступні концепції засвоєння соціального досвіду, представлені на рис. 2.

Розглянемо детальніше дані педагогічні технології:

- асоціативно-рефлекторне навчання (створена теорія формування понять);
- теорія поетапного формування розумових дій (розумовий розвиток відбувається поетапно, формуючись від «матеріального» (зовнішнього) виду роботи до внутрішнього розумового плану);
- сугестопедична концепція навчання (комплексне використання з навчальною метою вербальних та невербальних, зовнішніх та внутрішніх засобів сугестії (навіювання) для сприяння кращого запам'ятовування);
- теорія нейролінгвістичного програмування (процес навчання через нервову систему людини);

– теорії змістового узагальнення (гіпотеза провідної ролі теоретичних знань для формування інтелекту).

Кожна педагогічна технологія представляє індивідуальний концептуальний напрям освітнього процесу. У зв'язку з цим, для порівняння технологій потрібно враховувати універсальні методології, їх проектування, експертизи, використовуючи вже апробовану системою критеріїв оцінювання педагогічних технологій навчання. Основи такої системи надають можливість описати певну педагогічну технологію на таких етапах, як: проектування, функціонування, оцінювання результатів [5; 6].

Зокрема, це стосується майбутніх фахівців комп'ютерних систем, процес навчання яких повинен базуватися на найсучасніших педагогічних технологіях. Адже, студенти даного напрямку повинні

Рис. 2. Концепції засвоєння соціального досвіду в основних педагогічних технологіях

навчатися та проходити виробничу практику використовуючи інноваційні технічні засоби на сучасному виробництві.

Наприклад, під час вивчення дисциплін

«Проектування комп'ютерно-інтегрованих систем», «Вибір і експлуатація систем

проективання автоматизованим виробництвом» та інших, студенти повинні бути

забезпечені інноваційними психолого-педагогічними

технологіями навчання для подальшої самореалізації після закінчення навчання.

Висновки. У зв'язку з виникненням суспільної потреби у розробленні нових технологій навчання, педагогічна практика вимагає створення найбільш простішого та універсальнішого інструментарію здійснення особистісного і професійного розвитку студентів. Одним із них є використання у навчальну процесі психолого-педагогічних технологій навчання.

Перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, під час організації навчання майбутніх фахівців комп'ютерних систем використання психолого-педагогічних технологій навчання, створюються необхідні умови для розвитку професійної компетентності, яка відповідає світовим стандартам та динамічному удосконаленню професійної діяльності. Проте, існує багато різноманітних освітніх технологій, однак слід обрати найбільш дієві та результативні з позиції завдань нашого дослідження.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Байкова Л.А. Технология игровой деятельности / Байкова Л.А. – Рязань: Рязанский государственный педагогический университет, 1994. – С. 13.
2. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / Беспалько В.П. – М.: Педагогика, 1989. – 190 с.
3. Кларин М.В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта / Кларин М.В. – М.: Знание, 1989. – 75 с.
4. Коваленко О.Е. Педагогічні технології в сучасній освіті: навч. посіб. [для вищ. навч. закл. інж.-пед. спец.] / О.Е. Коваленко, О.К. Белова. – Харків: Контраст, 2008. – 148 с.
5. Падалка О.С. Технологія інтенсивної педагогічної освіти: [монографія] / Олег Падалка, Андрій Нісімчук. – Луцьк: Твердиня, 2011. – 576 с.
6. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: [монографія] / Сисоєва С.О., Алексюк А.М., Воловик П.М. та ін. – К.: ВПЮЛ, 2001. – 503 с.
7. Стрельников В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: [модульний пос. для слух. автор. курсів підвищ. кваліф. викл. МІПК ПУЕТ] / В.Ю. Стрельников, І.Г. Брітченко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с.
8. Сутність і особливості педагогічної технології. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/6052/49/>

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧЕСКІЕ ТЕХНОЛОГІИ ОБУЧЕНИЯ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ КОМПЬЮТЕРНЫХ СИСТЕМ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ТЕХНИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

Бодненко Татьяна

Статья посвящена проблеме использования психолого-педагогических технологий обучения будущих специалистов компьютерных систем в процессе изучения технических дисциплин.

Проанализированы определения понятий «технология» и «педагогическая технология» ведущих ученых-педагогов. Раскрыта сущность понятия «психолого-педагогические технологии обучения». Выделены концепции восприятия социального опыта в основных педагогических технологиях. Доказано, что общим во всех определениях ведущих педагогов является направленность технологии обучения на повышение эффективности учебного процесса, гарантирующего достижение запланированных результатов обучения. Также, указано на необходимость использования современных педагогических технологий обучения при подготовке будущих специалистов компьютерных систем. Это связано с тем, что студенты данного направления должны учиться и проходить производственную практику используя инновационные технические средства на современном производстве.

Ключевые слова: психолого-педагогические технологии обучения, технические дисциплины, будущие специалисты компьютерных систем.

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES OF THE STUDYING OF FUTURE SPECIALISTS OF COMPUTER SYSTEMS IN THE PROCESS OF STUDYING TECHNICAL SUBJECTS

Bodnenko Tatyana

The article is devoted to use of psycho-pedagogical technologies of training of future specialists of computer systems in the process of studying technical subjects. Analyzed definition of «technology» and «educational technology» leading scientists and educators. Most researchers define «education technology» is considered in the psychological and pedagogical aspect, as a way of interaction of subjects of educational activities. The essence of the concept of psycho-pedagogical technologies of training. Highlighted concept of assimilation of social experience in basic pedagogical techniques. Researched, what is common in all definitions of leading teachers is the focus of learning technologies to increase the efficiency of the educational process, which guarantees the achievement of planned learning outcomes. Also, the necessity of use of modern pedagogical technologies of education in preparing future professionals computer systems. This is due to the fact that the students of this area must learn and practice using innovative technical tools in the modern workplace.

Keywords: psychological-pedagogical technologies of education, technical discipline, future professionals computer systems.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Бодненко Тетяна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Коло наукових інтересів: методика навчання технічних дисциплін, методика навчання фізики, освітні вимірювання.

УДК 04:371.64

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ

Войтович Ігор¹, Сергієнко Володимир¹, Бондаренко Сергій²

¹Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

²Національний університет біоресурсів і природокористування України

Анотація. У статті авторами визначено поняття освітнього моніторингу, освітньої послуги, електронних освітніх ресурсів і основні їх напрямки впровадження у навчальних закладах. Доведено, що якість ресурсного забезпечення та навчального середовища, у якому відбувається освітній процес потребує окремого моніторингового дослідження. Запропоновано здійснювати регулярні моніторингові дії щодо наявності та якості електронних навчально-методичних комплексів дисциплін кафедри на основі сформованих критеріїв. Авторами створено передумови для формування цілісної системи моніторингу освітніх ресурсів та запропоновано включення до автоматизованої інформаційної системи рейтингування науково-педагогічних працівників результатів моніторингу якості електронних освітніх ресурсів.

Ключові слова: управління освітою, система моніторингу, якість, електронні освітні ресурси.

Постановка проблеми. Одним із способів модернізації управління освітою є створення системи моніторингу якості надання освітніх послуг. У зв'язку з цим з'явилась потреба в моніторингу якості окремих елементів та етапів здобуття освіти. Поряд із уже дослідженими [1; 4; 6; 8] напрямками підвищення якості освіти моніторинговими діями, виникла потреба у вивченні якості електронних освітніх ресурсів (ЕОР), оскільки використання комп'ютерної техніки набуло глобального масштабу, а електронними ресурсами учасники освітнього процесу користуються значно частіше, ніж друкованими.

Аналіз актуальних досліджень. Зокрема, дослідники цієї проблеми розглядають моніторинг як механізм контролю й відстеження якості освіти, постійне спостереження за навчально-виховним процесом